

ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ДОА-2024/190/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас: www.audit.mn Чойбалсан хот 2024 он	Дорнод аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Болортуул Утас: 7058-4203 Цахим хаяг: bolortuulb@audit.gov.mn Аудитын менежер: И.Сэмжидмаа Утас: 7058-4204 Цахим хаяг: semjidmaai@audit.gov.mn Ахлах аудитор: Д.Нармандах Утас: 70584207 Цахим хаяг: Narmandakhd@audit.gov.mn Аудитор: Б.Одхүү Утас: 7058-4207 Цахим хаяг: odkhuu@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт.....	3-4
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл.....	5-9
3. Аудитын илрүүлэлт	14
4. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	16

ТОВЧИЛСОН ҮГИЙН ЖАГСААЛТ

АДБОУС	Аудитын дээд байгууллагын Олон Улсын Стандарт
БОАЖЯ	Байгаль орчин аялал жуулчлалын яам
ДОА	Дорнод аймаг
НА	Нийцлийн аудит
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
СТА	Санхүүгийн тайлангийн аудит
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн газрын бодлого зохицуулалтын газар
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

**ДОРНОД АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

7 дугаар баг, Хэрлэн сум, Дорнод аймаг, 21000
ЗДТГ-ын II байр, Утас/Факс: 7058-4203

2024.02.16 № 137
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Г ДАРХАН ЦААЗАТ ГАЗРУУДЫН Т
ДОРНОД ХАМГААЛАЛТЫН
ЗАХИРГААНЫ ДАРГА
Х.ДАШДОРЖ ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй болно.

Аудитын гол асуудал

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор санхүүгийн сахилга батыг мөрдөж, ил тод байдлыг хангах, үр ашгийг нэмэгдүүлэх, үрэлгэн байдлыг хязгаарлах бодлогыг баримтлан ажилласан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргаа нь 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 6 зорилго, 7 зорилтын хүрээнд 21 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн үнэлгээний төлөвлөгөөг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамнаас 83.3 хувиар дүгнэсэн байна.

011020980

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Б.БОЛОРТУУЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	124,577,632.18	180,451,960.31
31	МӨНГӨ БА ТҮҮНГЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГӨ	0.00	-
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	0.00	-
3121	Төгрөг	0.00	-
31211	Төрийн сангийн харилцах	0.00	-
33	АВЛАГА	-	157,900.00
335	Бусад авлага	-	157,900.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	-	157,900.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	124,577,632.18	180,294,060.31
354	Хангамжийн материал	115,607,632.18	169,694,060.31
35410	Бичиг хэргийн материал	491,500.00	1,861,500.00
35420	Аж ахуйн материал	5,075,041.00	5,095,641.00
35470	Бусад хангамжийн материал	110,041,091.18	162,736,919.31
35600	Мал, амьтад	8,970,000.00	10,600,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	307,996,804.31	552,079,121.77
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	307,996,804.31	552,079,121.77
392	Биет хөрөнгө	272,858,804.39	517,141,121.77
39201	Барилга, байгууламж	169,359,912.06	203,659,912.06
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,153,660.54)	(30,981,333.70)
39203	Авто тээврийн хэрэгсэл	332,361,963.20	479,721,919.20
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(291,937,882.58)	(319,847,069.27)
39205	Машин, тоног төхөөрөмж	100,299,444.67	119,670,570.79
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(94,320,779.67)	(25,393,679.60)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	42,075,830.43	30,687,537.11
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(25,101,822.78)	(12,855,620.32)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	119,670,283.63	117,561,812.50
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(54,394,484.03)	(45,082,927.00)
393	Биет бус хөрөнгө	35,137,999.92	34,938,000.00
39301	Програм хангамж	600,000.00	600,000.00
39302	Хасагдуулга	(400,000.08)	(600,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	34,938,000.00	34,938,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	432,574,436.49	732,531,082.08
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨРИЙН ДҮН	-	157,900.00
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	-	157,900.00
413	Өглөг	-	157,900.00
4136	Бусад өглөг	-	157,900.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	157,900.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	432,574,436.49	732,373,182.08
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	432,574,436.49	732,373,182.08
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /ЗГ Сан/ орон нутгийн сан	143,013,553.48	143,013,553.48
51101	Засгийн газрын оруулсан капитал	143,013,553.48	143,013,553.48
512	Хуримтлагдсан үр дүн	185,192,084.99	443,251,830.58

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	322,184,439.47	185,192,084.99
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(136,992,354.48)	258,059,745.59
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	104,368,798.02	146,107,798.02
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ/ӨМЧИЙН ДҮН	432,574,436.49	732,531,082.08

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	362,724,570.00	1,104,605,199.27
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,490,000.00	322,800,699.27
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,490,000.00	322,800,699.27
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	10,490,000.00	322,800,699.27
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,360,000.00	6,906,000.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	9,130,000.00	315,894,699.27
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	352,234,570.00	781,804,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	351,617,300.00	721,722,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	351,617,300.00	721,722,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	617,270.00	60,082,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	-	4,100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	-	1,750,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	617,270.00	54,232,500.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН (II)	499,716,924.48	846,545,453.68
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	499,716,924.48	846,545,453.68
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	464,788,974.04	617,299,109.95
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	238,260,409.68	379,329,108.91
210101	Цалин	174,228,126.43	229,561,441.41
210102	Нэмэгдэл цалин	44,468,768.85	71,965,428.55
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,488,600.00	36,871,000.00
210104	Урамшуулал	6,074,914.40	40,931,238.95
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,439,557.68	47,500,628.09
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	20,139,985.20	32,710,361.34
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,369,409.67	3,819,651.13
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,895,527.71	3,033,716.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	448,148.32	747,830.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	4,586,486.78	7,189,068.50
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	4,965,173.80	5,935,429.27
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	878,603.69	998,142.91
210302	Түлш, халаалтын зардал	3,296,970.11	3,928,890.36
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	789,600.00	1,008,396.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	86,102,383.68	43,383,855.87
210401	Бичиг хэргийн материал	505,521.00	962,150.00
210402	Тээвэр, шатахууны зардал	12,916,500.00	17,250,000.00
210403	Шуудан холбоо интернетийн төлбөр	1,034,400.00	1,255,259.00
210406	Бага үнэ түргэн элэгдэл зүйлс	71,645,962.68	23,916,446.87
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	980.00	10,697,000.00
210601	Багаж хэрэгсэл	980.00	-
210604	Урсгал засвар	-	10,697,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,192,300.00	5,958,700.00
210702	Дотоод томилолтын зардал	1,192,300.00	5,958,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	27,848,203.00	30,139,681.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,213,661.00	28,661,020.00

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	360,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээний төлбөр	183,150.00	195,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	245,836.00	209,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	44,000.00	110,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн үйлчилгээний хөлс	605,000.00	428,000.00
210807	Газрын төлбөр	196,556.00	86,461.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	76,979,966.20	94,354,706.81
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	10,990,000.00
210902	Хичээл сургалт, үйлдвэрлэлийн дадлагын зардал	30,000.00	4,239,400.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	76,949,966.20	79,125,306.81
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	34,927,950.44	229,246,343.73
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	10,690,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	10,690,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	34,927,950.44	218,556,343.73
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,927,950.44	218,556,343.73
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III-I-III)	(136,992,354.48)	258,059,745.59
5	НИЙТ ҮР ДҮН (VII=III+VI)	(136,992,354.48)	258,059,745.59

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	353,594,570.00	788,710,500.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,360,000.00	6,906,000.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,360,000.00	6,906,000.00
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	1,360,000.00	6,906,000.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,360,000.00	6,906,000.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	352,234,570.00	781,804,500.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	351,617,300.00	721,722,000.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	351,617,300.00	721,722,000.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	617,270.00	60,082,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив тусламж	-	4,100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захи	-	1,750,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	617,270.00	54,232,500.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (II)	353,594,570.00	744,110,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	353,594,570.00	744,110,500.00
210	БАРАА АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	318,666,619.56	514,864,156.27
2101	Цалин, хөлс болон нэмэгдэл урамшил	238,260,409.68	379,329,108.91
210101	Үндсэн цалин	174,228,126.43	229,561,441.71
210102	Нэмэгдэл	44,468,768.85	71,965,428.25
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	13,488,600.00	36,871,000.00
210104	Үр дүнгийн урамшуулал	6,074,914.40	40,931,238.95
2102	Ажил олгогчоос нийгтийн даатгалд төлөх шимтгэл	29,439,557.68	47,500,628.09
210201	Тэтгэврийн даатгалын шимтгэл	20,139,985.20	32,710,361.34
210202	Тэтгэмжийн даатгалын шимтгэл	2,369,409.67	3,819,651.13
210203	ҮОМШ өвчний даатгалын шимтгэл	1,895,527.71	3,033,716.58
210204	Ажилгүйдлийн даатгалын шимтгэл	448,148.32	747,830.54
210205	Эрүүл мэндийн даатгалын хураамж	4,586,486.78	7,189,068.50
2103	Байр ашиглалтай холбоотой тогтмол зардал	4,965,173.80	6,285,429.27
210301	Гэрэл цахилгааны зардал	878,603.69	998,142.91

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210302	Түлш, халаалтын зардал	3,296,970.11	3,928,890.36
210303	Цэвэр, бохир усны зардал	789,600.00	1,358,396.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	15,979,375.40	24,256,709.00
210401	Бичиг хэрэг	471,105.40	962,150.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,960,500.00	17,250,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,034,400.00	1,255,259.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,513,370.00	4,789,300.00
2105	Нормативт зардал	54,600.00	-
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	54,600.00	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	181,000.00	13,797,000.00
210601	Багаж техник хэрэгсэл	181,000.00	3,100,000.00
210604	Урсгал засвар	-	10,697,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,192,300.00	5,958,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,192,300.00	5,958,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,564,203.00	30,139,681.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил, үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,929,661.00	28,661,020.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	360,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	183,150.00	195,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	245,836.00	209,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	44,000.00	110,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	605,000.00	428,000.00
210807	Газрын төлбөр	196,556.00	86,461.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	30,000.00	7,596,900.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлаг хийх	30,000.00	7,596,900.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	34,927,950.44	229,246,343.73
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	-	10,690,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	10,690,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	34,927,950.44	218,556,343.73
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	34,927,950.44	218,556,343.73
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	0.00	44,600,000.00
	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	-	44,600,000.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	-	44,600,000.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	-	44,600,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	-	44,600,000.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	-	(44,600,000.00)
	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	0.00	0.00
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

КОД	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан үр дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	үлдэгдэл	143,013,553.48	104,368,798.02	322,184,439.47	569,566,790.97
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	143,013,553.48	104,368,798.02	322,184,439.47	569,566,790.97
C04	Дахин үнэлгээний нэмэгдэл, хэрэгжсэн дүн	-	-	-	-
C05	Хөрөнгө оруулалтын дахин үнэлгээний гарз	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	(136,992,354.48)	(136,992,354.48)
C08	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	143,013,553.48	104,368,798.02	185,192,084.99	432,574,436.49
D01	2022 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	143,013,553.48	104,368,798.02	185,192,084.99	432,574,436.49
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	143,013,553.48	104,368,798.02	185,192,084.99	432,574,436.49
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	41,739,000.00	-	41,739,000.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз гарз	-	-	-	-
D07	зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн /Цэвэр ашиг алдагдал/	-	-	258,059,745.59	258,059,745.59
D09	2023 оны 12-р сарын 31-ээрх үлдэгдэл	143,013,553.48	146,107,798.02	443,251,830.58	732,373,182.08

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	723,022,000.00	510,071,656.27
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	723,022,000.00	510,071,656.27
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	723,022,000.00	510,071,656.27
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	564,368,800.00	379,329,108.91
210101	Үндсэн цалин	292,338,400.00	229,561,441.71
210102	Нэмэгдэл	178,949,500.00	71,965,428.25
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	48,200,000.00	36,871,000.00
210104	Урамшуулал	44,880,900.00	40,931,238.95
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	70,546,400.00	47,500,628.09
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,971,200.00	32,710,361.34
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,643,800.00	3,819,651.13
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,129,000.00	747,830.54
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	4,514,800.00	3,033,716.58
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	11,287,600.00	7,189,068.50

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	10,516,700.00	6,285,429.27
210301	Гэрэл цахилгаан	2,077,000.00	998,142.91
210302	Түлш, халаалт	6,600,100.00	3,928,890.36
210303	Цэвэр, бохир ус	1,839,600.00	1,358,396.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	16,487,400.00	16,486,709.00
210401	Бичиг хэрэг	607,200.00	962,150.00
210402	Тээвэр (шатахуун)	12,960,000.00	12,960,000.00
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	1,610,300.00	1,255,259.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	1,309,900.00	1,309,300.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	20,500,000.00	20,500,000.00
210604	Урсгал засвар	20,500,000.00	20,500,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,415,000.00	4,398,700.00
210702	Дотоод албан томилолт	4,415,000.00	4,398,700.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	30,448,300.00	29,831,681.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	28,748,700.00	28,661,020.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт зэрэглэл тогтоох зардал	450,000.00	450,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	195,300.00	195,200.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	209,000.00	209,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	113,300.00	110,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	120,000.00	120,000.00
210807	Газрын төлбөр	612,000.00	86,461.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,739,400.00	5,739,400.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	5,739,400.00	5,739,400.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	723,022,000.00	728,628,000.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	723,022,000.00	728,628,000.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	721,722,000.00	721,722,000.00
131006	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилаагааны орлогоос санхүүжих	1,300,000.00	6,906,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	0.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	-	-
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	-	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	1,020.00	58,301.00
620001	Удирдах ажилтан	555.00	7,878.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	455.00	4,545.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	10.00	45,878.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Данс	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ГҮЙЦЭТГЭЛ
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	60,082,500.00
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	60,082,500.00
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	49,392,500.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	7,770,000.00
210402	Тээвэр (шатахуун)	4,290,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	3,480,000.00
2106	Эд хогшил худалдан авах	37,897,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	11,547,650.00

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

210602	Тавилга	1,852,350.00
210604	Урсгал засвар	24,497,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	1,560,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,560,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	308,000.00
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	308,000.00
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,857,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,857,500.00
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	10,690,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,690,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	10,690,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	60,082,500.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	60,082,500.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	4,100,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,750,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажилагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	54,232,500.00
5	Мөнгө, түүнтэй адилгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 71.1 мянган төгрөгийн алдаа¹ илэрснээс аудитын явцад залруулах бичилт хийлгэсэн.

Залруулсан алдаа:

Хөгжлийн бэрхшээлтэй албан хаагчид олгосон урамшууллаас татвар тооцон авлага үүсгэн бүртгэсэн нь Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хуулийн 22 дугаар зүйлийн 22.1 дэх “Дараах орлогыг албан татвараас чөлөөлнө”, 22.1.2 дахь “Хөгжлийн бэрхшээлтэй хувь хүний орлого” гэж заасантай нийцээгүй, УСНББОУС-12-ын 4.17, үнэлгээ ба хуваарилалт батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Аудитаар нийт 350.0 мянган төгрөгийн зөрчил² илэрсэнд албан шаардлага хүргүүлж, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 1 зөвлөмж өглөө.

3.1 Албан шаардлага

Байр ашиглалттай холбоотой цэвэр, бохир усны тогтмол зардлаас 350.0 мянган төгрөгийн цэвэр усны тоолуур худалдан авсан байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5 дахь “батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах” гэсэн заалттай нийцэхгүй, Сангийн сайдын 2021 оны 190 дүгээр тушаалаар батлагдсан “Зардлын эдийн

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

засгийн ангилал ашиглах заавар"-ыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй, нийцсэн бөгөөд зохистой байх гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

3.2 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тус газрын хөрөнгөд бүртгэлтэй 4 тээврийн хэрэгслийн улсын дугаарын дэвсгэр өнгийг тод хөх өнгө болгон өөрчлөөгүй байна. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчид бүртгэлтэй бүх төрлийн автотээврийн хэрэгсэлд бусад автотээврийн хэрэгслээс ялгагдах тод дэвсгэр өнгө бүхий улсын дугаар хэрэглэнэ", MNS 4410-1:2002 стандартын 5.4.9-т "Төрийн болон орон нутгийн өмчит бүртгэлтэй автотээврийн хэрэгслийн улсын бүртгэлийн дугаарын дэвсгэр нь хар хөх, тоо, үсэг ба хүрээ нь цагаан өнгөтэй байна" гэснийг хэрэгжүүлэн ажиллаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4, MNS 4410-1:2002 стандартын 5.4.9-т нийцүүлэн тээврийн хэрэгслийн улсын дугаарын дэвсгэр өнгийг тод хөх өнгө болгох.

Дээрх зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д "Шалгагдагч этгээд болон холбогдох бусад албан тушаалтан нь энэ хуулийн 20.2-т заасан зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг аудитын тайланг хүлээн авснаас хойш 30 хоногийн дотор төрийн аудитын байгууллагад ирүүлнэ" гэж заасны дагуу зөвлөмжийн биелэлтийг 2024 оны 5 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Хөгжлийн бэрхшээлтэй албан хаагчид олгосон урамшууллаас татвар тооцон авлага үүсгэн бүртгэсэн	1	71.1			1	71.1	1	71.1				
Дүн	1	71.1			1	71.1	1	71.1				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Байр ашиглалттай холбоотой цэвэр, бохир	1	350.0			1	350.0						

Дархан цаазат газруудын Дорнод хамгаалалтын захиргааны 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

усны зардлаас 350.0 мянган төгрөгийн цэвэр бохир усны тоолуур худалдан авсан байна.												
Үндсэн хөрөнгөд бүртгэлтэй 4 тээврийн хэрэгслийн улсын дугаарын дэвсгэр өнгийг тод хөх өнгө болгон өөрчлөөгүй.	1	0				1	0					
Дүн	2	350.0			1	350.0	1	0				